



## PREGLED STANJA VARNOSTI CESTNEGA PROMETA V OBDOBJU JANUAR – NOVEMBER 2023

V pregledu je prikazano stanje varnosti cestnega prometa v obdobju januar – november 2023 ter primerjava z primerljivim obdobjem zadnjih 5 let. Podatki za leto 2023 so začasni in neuradni.

### 1. Prometne nesreče in posledice v zadnjem 5-letnem obdobju (januar – november)

obdobje: januar–november LETO	Št. PN	Št. PN s telesno poškodbo	Posledice (poškodbe)			Skupaj poškodbe (H+L)
			Smrt	Huda tel. poškodba	Lažja tel. poškodba	
2019	17358	5635	93	761	6305	7066
2020	13976	4564	80	654	4796	5450
2021	15440	4955	111	746	5215	5961
2022	17104	5584	81	828	5973	6801
2023	17896	5523	76	749	5856	6605
<b>primerjava 2023/19</b>	<b>3 %</b>	<b>-2 %</b>	<b>-18 %</b>	<b>-2 %</b>	<b>-7 %</b>	<b>-7 %</b>
<b>primerjava 2023/22</b>	<b>4 %</b>	<b>-1 %</b>	<b>-6 %</b>	<b>-10 %</b>	<b>-2 %</b>	<b>-3 %</b>

Zgornja tabela prikazuje orientacijsko primerjavo podatkov o prometnih nesrečah in posledicah za obdobje januar – november 2023.

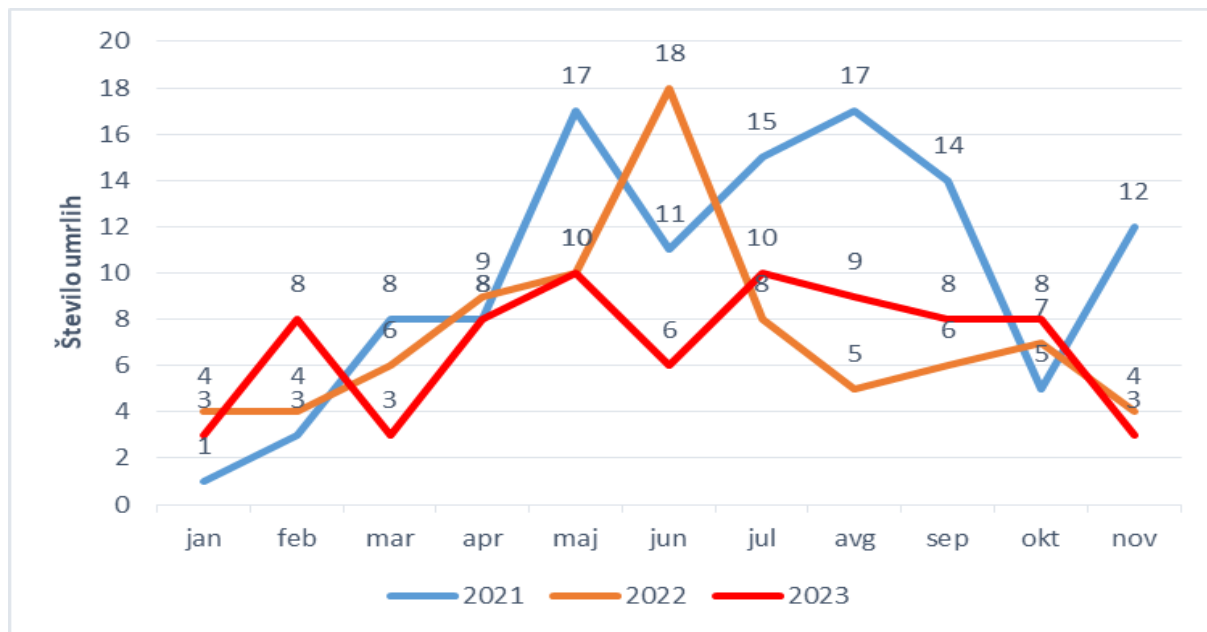
V obravnavanem obdobju se je na slovenskih cestah pripetilo 17.896 evidentiranih prometnih nesreč oz. 4 % več kot v lanskem primerjalnem obdobju. V omenjenem obdobju se je število prometnih nesreč s telesnimi poškodbami in smrtjo zmanjšalo za 1 %.

**Do konca meseca novembra je na slovenskih cestah umrlo 76 udeležencev cestnega prometa oz. 5 manj kot v lanskem primerjalnem obdobju (zmanjšanje za 6 %).**

Vsi kazalci posledic prometnih nesreč odražajo izboljšanje stanja v primerjavi z lanskim primerjalnim obdobjem. Število hudo telesno poškodovanih je za 10 % manjše kot v lanskem primerjalnem obdobju – do konca novembra se je hudo telesno poškodovalo 749 (828 v obdobju jan. – nov. 2022) udeležencev. Pri lažje telesno poškodovanih prav tako beležimo upad števila poškodovanih in sicer za 2 % – skupaj se je lažje telesno poškodovalo 5.856 (5.973 v obdobju jan. – nov. 2022) udeležencev. Skupno število poškodovanih v letošnjem letu znaša 6.605 (6.801 v obdobju jan. – nov. 2022) oz. 3 % manj kot v lanskem primerjalnem obdobju.

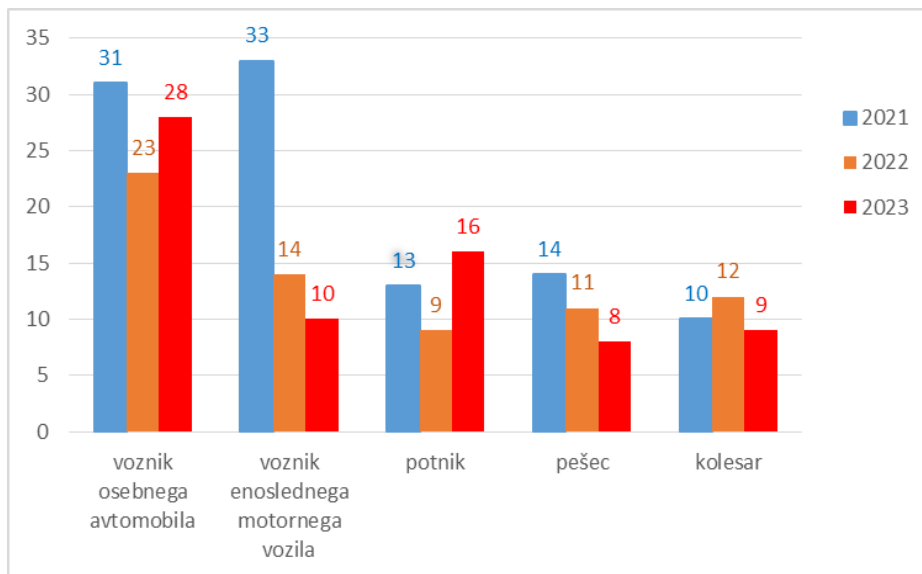
V primerjavi z letom 2019, beležimo rahlo povečanje pri številu evidentiranih vseh prometnih nesreč in sicer za 3 %, pri ostalih kazalcih se beleži upad. Največje izboljšanje izkazuje število umrlih, ki se je zmanjšalo za 18 % oz. 17 umrlih manj kot v obdobju januar – november v 2019.

## 2. Umrlji udeleženci v prometnih nesrečah po mesecih (januar – november) v obdobju 2021 – 2023



Graf prikazuje število umrlih udeležencev cestnega prometa v obdobju januar – november v zadnjem 3 letnem obdobju. V letošnjem letu se je število umrlih udeležencev povečalo v mesecu februarju, saj so umrli 4 udeleženci več kot v februarju 2022. V mesecih od julija do oktobra ravno tako beležimo več smrti kot v enakih mesecih lanskega leta in sicer 9 umrlih več. Pri ostalih mesecih pa se je število umrlih zmanjšalo, razen v mesecu maju z enakim številom umrlih udeležencev (10). Največji upad števila smrti se je zgodil v mesecu juniju iz 18 mrtvih v 2022 na 6 v letošnjem letu, sledi mesec marec z znižanjem števila umrlih za 3. Najmanj umrlih (3 na mesec) je bilo v januarju, marcu in novembru, največ pa maja in junija, po 10 na mesec. Najbolj kritični meseci glede števila umrlih v preteklem 3 letnem obdobju so bili maj in avgust v letu 2021 s 17 umrlimi udeleženci na mesec ter junij v preteklem letu (18).

### 3. Umrli udeleženci v prometnih nesrečah po vrsti udeleženca (januar – november) v obdobju 2021 – 2023



Do konca novembra 2023 je na slovenskih cestah umrlo največ voznikov osebnih avtomobilov, in sicer 28 oz. 5 umrlih več kot v lanskem primerjalnem obdobju (+21 %). Povečanje števila umrlih beležimo tudi pri potnikih, saj jih je v letošnjem letu umrlo 16 oz. 7 več kot v lanskem primerjalnem obdobju (+77 %). Med 9 umrlimi kolesarji, sta bila 2 kolesarja na električnem kolesu.

V ostalih večjih kategorijah udeležencev beležimo zmanjšanje števila umrlih. Največje zmanjšanje beležimo pri voznikih enoslednih motornih vozil – letos je umrlo 10 (14 lani) voznikov EMV oz. 28 % manj kot v lanskem primerjalnem obdobju. Zmanjšanje števila umrlih beležimo še pri pešcih – v letošnjem letu je umrlo 8 (11 lani) pešcev oz. 27 % manj kot v lanskem primerjalnem obdobju ter pri kolesarjih – 9 (12) umrlih oz. 3 manj kot v lanskem primerjalnem obdobju – 25 %.

Poleg omenjenih beležimo še 3 (6 lani) umrle voznike tovornega vozila in enega voznika traktorja. Letos ni bilo umrlih voznikov e-skiroja (2 lani) niti trikolesa in štirikolesa. Do konca meseca novembra je v letošnjem letu skupaj umrlo 27 (42 lani) ranljivih udeležencev (enosledna vozila in trikolesa, pešci, kolesarji, vozniki e-skirojev in e-rolk itd.) oz. 36 % vseh umrlih. Delež umrlih ranljivih udeležencev je do konca meseca novembra v letu 2022 znašal 51 %, do konca meseca oktobra v letu 2021 pa 52 %.

#### **4. Prometne nesreče in posledice – povzročitelj prometne nesreče pod vplivom alkohola v zadnjem 5-letnem obdobju (januar – november)**

Obdobje: 1. 1. - 30. 11.	Št. prometnih nesreč	Posledice PN		
		Smrt	Huda tel. poškodba	Lažja tel. poškodba
2019	1.396	31	129	569
2020	1.270	27	115	447
2021	1.343	37	109	563
2022	1.447	17	125	565
<b>2023</b>	<b>1.335</b>	<b>17</b>	<b>110</b>	<b>525</b>
2023/2019	-4,4 %	-45,2 %	-14,7 %	-7,7 %
2023/2022	-7,7 %	0,0 %	-12,0 %	-7,1 %

V prvih enajstih mesecih letošnjega leta so povzročitelji pod vplivom alkohola povzročili 1.335 prometnih nesreč oziroma 7,7 % manj kot v lanskem primerjalnem obdobju.

V prometnih nesrečah, ki so jih povzročili alkoholizirani udeleženci, je do konca meseca novembra umrlo 17 udeležencev, kar predstavlja enako število kot v primerjalnem obdobju leta 2022. Znižanje glede na preteklo leto beležimo pri deležu alkoholiziranih povzročiteljev vseh prometnih nesreč, ki je v obdobju od januarja do novembra znašal 9,58 %, v lanskem primerjalnem obdobju pa 10,37 %. Znižanje glede na preteklo leto beležimo tudi pri telesno poškodovanih udeležencih – v omenjenem obdobju se je zaradi alkoholiziranih povzročiteljev hudo telesno poškodovalo 110 udeležencev (-12,0 %), lažje telesno poškodovalo pa 525 udeležencev (-7,1 %).

Povprečna stopnja povzročiteljev vseh prometnih nesreč pod vplivom alkohola letos znaša 1,38 promila, v primeru smrtnih prometnih nesreč pa 1,20 promila.

#### **5. Uporaba varnostnega pasu / zaščitne čelade v letu 2023 (januar – november)**

V enajstih mesecih letošnjega leta je bila stopnja uporabe varnostnega pasu pri umrlih voznikih osebnih avtomobilov 67 % (v primerjalnem obdobju v 2022 je znašala 70 %). Od skupno 27 umrlih voznikov osebnih avtomobilov jih je 18 uporabljalo varnostni pas. Pri 15 umrlih potnikih je stopnja uporabe pasu 60 % - 9 umrlih ga je uporabljalo, 6 umrlih ga ni uporabljalo. Pri umrlih vozniki tovornih vozil je bila uporaba varnostnega pasu 100 % - trije umrli vozniki so uporabljali varnostni pas.

Od 9 (12 lani) umrlih kolesarjev, sta samo 2 uporabljala kolesarsko čelado (6 lani). Od 10-ih (14 lani) umrlih voznikov EMV jih je 8 uporabljalo zaščitno čelado, zaščitno sredstvo je uporabljal tudi umrli voznik traktorja.

## 6. Umrli udeleženci v cestnem prometu po statističnih regijah v obdobju 2021 – 2023 (januar – november)

Statistična regija	Umrli			Št. umrlih na 10.000 prebivalcev v obdobju januar - november 2023
	1.1.2021 - 30.11.2021	1.1.2022 - 30.11.2022	1.1.2023 - 30.11.2023	
<b>Koroška</b>	<b>4</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>0,14</b>
Posavska	5	4	2	0,27
Jugovzhodna Slovenija	10	7	4	0,28
Osrednjeslovenska	13	11	17	0,31
Obalno-kraška	9	6	4	0,35
Zasavska	1	1	2	0,36
Podravska	22	13	12	0,37
Primorsko-notranjska	3	7	2	0,38
Savinjska	17	12	10	0,39
Goriška	9	2	5	0,43
<b>Pomurska</b>	<b>9</b>	<b>3</b>	<b>6</b>	<b>0,52</b>
<b>Gorenjska</b>	<b>9</b>	<b>15</b>	<b>11</b>	<b>0,53</b>

Če smrtne žrtve razdelimo po statističnih regijah, v letošnjem letu najbolj negativno izstopata pomurska in gorenjska statistična regija, ki imata 0,52 in 0,53 umrlega na 10.000 prebivalcev, t. j. 6 umrlih udeležencev v pomurski in 11 umrlih v gorenjski statistični regiji.

Negativno izstopa tudi goriška statistična regija s 5 umrlimi (3 več kot lani) oz. statistično 0,43 umrlega na 10.000 prebivalcev. Pomurska in osrednjeslovenska statistična regija beležita največje poslabšanje, pomurska kar za faktor 2, osrednjeslovenska regija pa za 54 % glede na enako obdobje v letu 2022.

Najbolj pozitivno izstopa koroška statistična regija, saj je v enajstih mesecih umrla 1 oseba, kar pomeni 0,14 umrlega na 10.000 prebivalcev. Sledita posavska statistična regija in regija jugovzhodne Slovenije s statistično 0,27 oz. 0,28 umrlega na 10.000 prebivalcev – umrla 2 oz. 4 udeleženci. V primerjavi z enajstmesečnim obdobjem lanskega leta je viden največji napredek v primorsko-notranjski statistični regiji, kjer so zabeležili 0,38 umrlega na 10.000 prebivalcev oz. 5 umrlih manj. Posavska regija je prav tako beležila izboljšanje stanja iz 4 umrlih na 2. Zelo podobno stanje statistično gledano je zaznано v obalno-kraški, zasavski, podravski, primorsko-notranjski ter savinjski statistični regiji z 0,35 – 0,39 umrlega na 10.000 prebivalcev.

## 7. Vzroki za nastanek prometnih nesreč v letu 2023 (januar – november)

Najpogostejši vzrok za nastanek prometnih nesreč v enajstih mesecih letošnjega leta ostaja nepravilen premik z vozilom – zaradi omenjenega vzroka se je pripetilo 4.764 prometnih nesreč oz. 26 % vseh nesreč. Sledi mu vzrok neprilagojena hitrost – 3.339 prometnih nesreč oz. 19 % ter nepravilna stran oz. smer vožnje – 2.726 prometnih nesreč oz. 15 %.

Najpogostejša vzroka za nastanek prometnih nesreč s smrtnim izidom sta:

- neprilagojena hitrost – prometne nesreče s smrtnim izidom zahtevale 30 umrlih udeležencev,
- nepravilna stran oz. smer vožnje – prometne nesreče s smrtnim izidom zahtevale 20 umrlih udeležencev.

Zaradi zgoraj omenjenih vzrokov prometnih nesreč s smrtnim izidom, je do konca novembra umrlo 54 udeležencev oz. 71 % vseh umrlih. Zaradi neupoštevanja pravil o prednosti je umrlo 11 udeležencev, zaradi nepravilnega prehitevanja in nepravilnosti pešca po 3 udeleženci in vzroka ostalo 5 udeležencev ter zaradi premika z vozilom 4 udeleženci.

V primerjavi z lanskim letom, letos beležimo največje izboljšanje pri vzroku nepravilna stran oz. smer vožnje (lani 33, letos 20 umrlih).

Od januarja do novembra letos je v 70 prometnih nesrečah s smrtnim izidom umrlo 76 udeležencev.

#### **8. Prometne nesreče glede na vrsto ceste v letu 2023 (januar – november)**

Do konca letošnjega novembra, se je največ prometnih nesreč pripetilo na cestah v naselju (z ali brez uličnega sistema) in sicer 20.397 oz. 60 %.

- Na regionalnih cestah se je v letošnjem letu pripetilo 22 prometnih nesreč s smrtnim izidom, umrlo je 24 udeležencev cestnega prometa.
- Na cestah v naselju (z ali brez uličnega sistema) se je v letošnjem letu pripetilo 25 19 prometnih nesreč s smrtnim izidom, umrlo je 24 udeležencev cestnega prometa.
- Na glavnih cestah se je v letošnjem letu pripetilo 10 prometnih nesreč s smrtnim izidom, umrlo je 10 udeležencev cestnega prometa.
- Na avtocestah in hitrih cestah se je v letošnjem letu pripetilo 7 prometnih nesreč s smrtnim izidom, umrlo je 12 udeležencev cestnega prometa.
- Na ostalih lokalnih cestah se je v letošnjem letu pripetilo 6 prometnih nesreč s smrtnim izidom, umrlo je 6 udeležencev cestnega prometa.

V primerjavi z lanskim primerjalnim obdobje beležimo predvsem povečanje umrlih na cestah v naselju (lani 19, letos 24 umrlih) ter izboljšanje na avtocestah in hitrih cestah (lani 24, letos 12 umrlih).

**OPOMBA: podatki za leto 2023 so začasni in neuradni, datum izvoza podatkov 05.12.2023**

*Sabina Mišigoj, Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa, 19.12.2023*